

Sprawozdanie z konferencji

„GIS w nauce”

Lublin, 24–26 czerwca 2013 r.

W dniach 24–26 czerwca 2013 r. na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyła się II Ogólnopolska Konferencja „GIS w nauce”. Pierwsza konferencja pod tym hasłem miała miejsce rok wcześniej w Łodzi. Konferencja w Lublinie przyciągnęła liczniejszą grupę uczestników, co świadczy o coraz większym zainteresowaniu badaczy różnych dziedzin Systemami Informacji Geograficznej (GIS).

Podczas trzydniowej konferencji lubelskiej uczestnicy wygłosili 54 referaty oraz zaprezentowali 28 posterów. Pierwszego dnia odbyła się sesja plenarna, w trakcie której oprócz 15 referatów wystąpili także przedstawiciele firm sponsorujących konferencję. Po zakończeniu obrad uczestnicy mieli możliwość zwiedzenia z przewodnikiem lubelskiej starówki, wybierając przy tym jedną z kilku ścieżek tematycznych. Następnie w siedzibie ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN” organizatorzy i przedstawiciele placówki zaprezentowali interesujący projekt „Lublin 2.0”, zawierający multimedialne przewodniki po Lublinie i Lubelszczyźnie oraz mapki samego Lublina w różnych przedziałach czasowych (całość dostępna na stronie <http://teatrnn.pl/przewodniki>).

W drugim dniu konferencji zorganizowano dwie równoległe sesje, na których wygłoszono w sumie 39 referatów. W tym samym dniu miało miejsce oficjalne zakończenie pierwszej części konferencji oraz wyłonienie zwycięzcy w konkursie na najlepszy poster. Z kolei trzeciego dnia odbyła się druga część konferencji, podczas której uczestnicy, po uprzedniej rejestracji, brali udział w szkoleniach dotyczących m.in. wykorzystania języka programowania Python w programach ArcGIS i QGIS.

Konferencja wskazała na coraz powszechniejsze wykorzystanie GIS w badaniach z różnych dziedzin, w tym humanistycznych. Większość wystąpień dotyczyła konkretnych przypadków użycia GIS w badaniach prowadzonych przez

referentów. Nieco odmienny tematycznie, jednak niezwykle istotny, był tekst prof. Zbigniewa Zwolińskiego dotyczący horyzontów geoinformacji, w którym Autor przedstawiał szanse i zagrożenia wynikające z wykorzystania niektórych aspektów geoinformacji w życiu codziennym, m.in. w jednostkach sektora prywatnego i publicznego. Z kolei w podsumowaniu konferencji prof. Zwoliński wysunął ważny postulat podjęcia badań nad metodologią wykorzystania GIS w różnych dziedzinach nauki, a nie tylko nad sposobami jego użycia w konkretnych przypadkach.

Znaczna liczba referatów i posterów zaprezentowanych na konferencji odnosiła się do badań z zakresu archeologii i historii. O ile wykorzystanie GIS w badaniach archeologicznych jest już od pewnego czasu dość dobrze zakorzenione, o tyle jego zastosowanie w badaniach historycznych stanowi jeszcze pewnego rodzaju nowość. Śmiało jednak GIS toruje sobie drogę również i w tej dziedzinie nauki. Konferencja w Lublinie wykazała jednak, że w przyszłości oprócz wystąpień dotyczących wykorzystania GIS w badaniach z zakresu geografii historycznej, konieczne są ze strony historyków i historyków kartografii działania mające na celu zaprezentowanie zagrożeń wynikających z bezkrytycznego wykorzystywania źródeł historycznych, przede wszystkim dawnych map. Wielokrotnie bowiem w czasie konferencji zwracano referentom uwagę na konieczną ostrożność, jaką powinni wykazywać się w swoich badaniach, w których wykorzystują mapy historyczne. Są one nierzadko w takich wypadkach traktowane na równi z mapami współczesnymi, a ich dokładność i wiarygodność niepoddawana jest krytyce, co prowadzi niechybnie do błędnych wyników badań.

Na rok 2014 zaplanowana została III konferencja pod hasłem „GIS w nauce”, tym razem w Gdańsku. Pozostaje mieć nadzieję, że również i tam pojawią się referaty dotyczące wykorzystania GIS w badaniach związanych z geografiami historyczną. ■

Michał Gochna

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polska Akademia Nauk